

Передплата

«РУСЛАНА» вилосить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
за пів року . . . 10 кор.
за чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 1/70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Подвижок число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милої і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславогих псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні
крім неділь і руских свят
о 5^{1/2} год пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровского (Хору-
щина). Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсманя.

Рукописи збертає редакція
на попереднє застереженє —
Реклямації неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шенє значайшї приймають-
ся по ціні 20 с. від сторі-
ки, а в «Надднізні» 40 с.
від сторіки. Подки і при-
ватні довнесеня по 30 сот.
від сторіки.

Про сучасне наше положенє народне

пише нам щирий народолобець з Самбірщини вельми влучні замітки над котрими як раз в сю важну вельми пору годилоб ся всім Русинам поважно призадумати, позаяк все те можна віднести і до цілого краю. Ось его власні слова:

Коли глянемо на рух серед нашого народу і пугуючі струї, що виносять на верх одиниці нераз сумнівої вартости, а спихають на спід, або вдидають і обезсилюють людей щирих, правдивих борців і патріотів, стискає ся серце з жалю, бо видимо наглядно, що не веде се до добра. Наколиб ще витворений стан був природний, можнаб з ним погодитись, але знаємо, що організації по многих повітах почасти підступом, нераз самозванчо, опираючись на повазі організації, декуди в злучі із скрайними сторонництвами відпхнули людей, котрі поусували ся для сьвятого спокою, або під насилою, та лишили поле цусте і вільні руки видвигнувши ся в сей спосіб проводирам, котрі використовують положенє, та дай Боже, аби на користь загальну.

Допомогло їм також много загальне почутє потреби острійшої тактики, а що як раз одиниці сї грають на сих струнах, тож і удає ся їм лекше позисканє загальної овінії.

Не кажу, аби всі люди, що тепер стають на сьвічнику і пруть до позискання мандатів, не були гідні сего, але є много між ними амбігних, нераз без глубшого почуття обовязків, яких підймають ся, а котрим не достав і примігивних прикмет.

Подібно, а може ще гірше має ся річ з організаціями по повітах. Належалоб ся їм ближе приглянути, кілько у них позитивної роботи, а кілько шуму і крику. На мою думку є властиво в многих повітах дві організації, одна що вийшла тепер на верх, а друга нераз усунєна при реалній і дійсній роботі. Вправді не тепер пора на се, бо вже запізно, а по виборах, і по них пора отрястись декуди з першої поверховної, аби вийшла друга правдива організація і заняла природне своє становище.

Може хибний мій погляд, але о скілько приглядаюсь житю нашому, приходжу до сего пересьвідченя, що конечно річию днє уздоровленя відносин,

взяти ся зараз по виборах до реорганізації сил і то чим оні скорше станєть, тим лучше. Амбітні одиниці, коли минєть час їх попису, в части поусувають ся самі, в части стануть байдужними, а тоді взятись розумно до діла.

Перейду тепер до москвофілів. З кінцем 1906. року була в «Руслані» коротка допись «Боевий фонд кацайский» оперта на правді. Їх пре тепер не амбіция одиниць, але они виступають яко рівновартна партия, сильно зорганізована з Народним Комітетом до бою і змиреня сил своїх. Зі становища народного виходячи, бажати маємо, аби провалились на всіх точках, а тоді лєкша би була справа з ними, але признати треба, що они є сильно зорганізовані, карні і виступають тепер одноцільно флянгою і знайдуть цоперте у всепольській партії.

Наколиб навіть тепер провалились, а в таборі народнім не наступила реорганізація, то супроти хаосу они не ослаблять ся а радше зміцнить ся на шкоду народної партії. Як декілька літ в задвидко було у них пригнобленє, ослабленє, так тепер добачаємо бадьорість, скриплєнє.

Не можна також перейти мимоходом і понад партією радикальною, чи радше соціалістичною, котра по містах потворила гуртки і стараєсь впливати на молодіж так польску як і руску.

Молодші представителі сєї партії так якось сплєлись з національно-демократичним сторонництвом, що трудно їх розділити, а вплив їх слідний і в організаціях.

В Самбірщині тепер представляє ся стан ось як: На чолі нема організації, а лишень організатор, котрий дїбрав собі декількох людей і веде акцію так якби на власну руку, а допомагає ему депендент «его» Новаковський, спосібний чоловік, але зладєва поглядом не годять ся і не знати, хто кого веде. В руках має лише Товариство «Просьвіта», з котрого усунув о. Гордицького з Кульчиць і сей піддав свої читальні впрост Головному Товариству з вилученєм філії. Другі люди стоять осторонь.

Москвофіли стоять при «Добробиті» і «Ризниці», а є при них о. Рабій, котрий стоить на чолі польского Товариства задаткового і яко фінансіст і чоловік проворний, та своріднений з сьвященниками в околиці, потрібний, а навіть необхідний є в Ризниці. Парафія тверда розтя-

гаєсь на повіт і має свої села, обсаджєні приклонниками.

Молодіж академічна бойкотує д-ра Стахуру а стоить в звязи з Новаковским. Кількох з них принадлежить до академічного гурту «Жице», де в польскі академіки і жиди з закраскою соціалістичною.

Товариство педагогічне, Взаїмна Поміч, Шкільна Поміч і бурса є в руках народовців, а по части і Бєсїда.

Житє у нас розвивалоб ся, наколиб не той нещасливий роздор, а радше необмежена амбіция і хвильованє між партією москвофільською а народовецькою в початках, а відтак кокетованє з соціалістичним напрямом.

Більшість інтелігенції глядить критично на справу, бачить, що зле є, бажає поправи відносин, але тепер в так тяжких часах борби тихо сидить, не хоче розятрувати ще більше.

Признати однак треба, що напір родить сьвідомість національну, обуджує зі сну навіть таких, о котрих сумніватись належало, але конечною є річию згуртованє тих сил і відповіднє спрямованє.

З „Дністра“.

(Конець).

Дальше розділила Рада 3.000 К з Товариства кредитового на добродійні цілі, а то: для Шкільної помочи у Львові і Сокалі до 100 К, в Станиславові і Коломиї по 75 К, в Самборі, Снятині і Чернівцях по 50 К, для селянських бурс: в Бережанах 200 К, в Перемишлі і Яворові по 100, в Турці, Стрию і Станиславові по 50 К. — Бурсам Товариства педагогічного у Львові 300 К, в Станиславові і Заліщиках по 100 К, в Коломиї 50 К, руско-укр. Бурсі в Ярославі 100 К, Бурсі ремісничій в Станиславові 50 К, Бурсі «Просьвіти» в Золочеві 100 К, Бурсі Тов. «Труд» у Львові 100 К, Бурсі Тов. «Жизнь» у Львові 100 К, Товариству «Руслан» у Львові 100 К, Товариству св. Кирила в Перемишлі 50 К, руским захоронкам у Львові 200 К і в Станиславові 100 К і на приватній ж.ньскій семапар СС. Василянков в Яворові 250 К.

Ошєля порішила Рада скликати звичайні загальні збори на день 9. мая 1907 р.

Наконець внесла Дирекція, щоби від 1 цвітня 1907 піднесла платні сурядників всіх ранг, а також адоти квалі-

фікційних практикантів і диорна. Від року 1900 Товариство що року поправляло положення своїх урядників, в році 1901 був признаний на 1 рік додаток дорожній, в р. 1902 піднесена стала платня, в р. 1903 піднесений додаток квартировий на 1/4%, в р. 1906 на 1/3% сталої платні, в р. 1904, 1905 і 1906 поздано одноразово більші суми персоналові. — Коли тепер дорожня загально піднесла ся, а сили обох Товариств позваляють знов поправити сталі побори урядників, ухвалила Рада Надзираюча одностайно на внесок Дирекції піднести знов платні і квартирове урядників. Заразом замінила Рада Надзираюча урядникам Товариства в X ранзі (асистентами III кл.) практикантів: Миколу Буцацького, Сидора Винникова і Андрія Федора, — і посунула п. Клима Волянського, референта Товариства кредитного, до IV ранги урядників.

В наслідок тої ухвали виносять тепер побори урядників: 1 секретаря 4.666 К, 2 урядників по 4.033 К, 1 урядник 3.734 К, два урядники по 3.466 К, 1 урядник 3.200 К, 1 урядник по 3.233 К, 2933 К, 2.846 К, два по 2.666 К, 4 по 2.520 К, 3 по 2.400 К, 5 по 2.00 К, 7 по 2.180 К, — і три сталі помічники канцелярські по 1.733 К.

На тім закінчено засідання о год. 9 вечером.

Помішало ся...

Замішане в Румунії викликало цілковите помішане глуздів в редакції Slow-a polsk-ogo. У вступній статі, на першій стороні вчорашнього числа, оно зовсім помішало Румунів і Русинів та виводить, що румунські заворушення стоять у найблизшій відношенню до руского людського руху. Повторивши свою недотенну сплетню, що румунську хлопську революцію викликали українські емісарі, остерігає Slow-a polskie жидів, щоби не лучили ся з рускими радикалами, бо зрєвольтований руский хлоп в першій лінії зверне ся потім против самих таки жидів.

Зі сторони самих провідників радикального руского руху проявляє ся нині вишукана осторожність в слові і письмі у відношенню до жидівського населення. Се не повинно цілком заслонювати вства (!) справи. Толкує ся те виразно наміром руских провідників, щоби до антипольської (!) компанії ціврати також жидівське населення. Однак не легко закрити, що є в серці (!) навіть і тих провідників. Слова „уміркованих“ стосунково руских політиків, до послів Короля і Гурика в соймі, відслонили на миг ока сі дійсн (!), глибоко таємн (!) чувства традиційної ненависти (!) бо жидівського населення. Співісповідники наших міських сионістів, соціалістів і поступовців, замишкали по селах, могли би їх дуже добре поучити про сей психологічний настрій (!) мас руского хлопства (се бувало, але між Мазурами! — Ред.); ми не потребували би навіть сягати до тих далеких вже коли то українські дуби родили

з несною побіч польского шляхтича і уніятского ксеєдса, також і жида (забули на 46-ий рік, коли то панів різали мазурскими пилами — Ред).

Після таких страховин, конклудує вшехпольский орган: „Тим, які з кооових днів в Росії і Румунії хочуть в інтересі своїх співісповідників здобути розумну політичну науку, повторяємо: Ослабляване польского політичного становища в краю, витручуване правління з сильної (!) польскої руки, не вийде на користь жидівського населення, хотай би наразі нагорділо ся здобутом кількох сионістичних мандатів.“

Але в тім самім числі на останній (8) стороні замішує Slow-a polskie дочка свого окремого кореспондента (Радомір-а) з Румунії, який між иншим пише дословно: „Про енергічне давленє розрухів свідчать щораз частійші стрічи війська з хлопскими ватагами. Кров хлопів лє ся потоками, убитих можна числити на сотки, ранних хлопів на тисячі. Велике число бунтівників арештовано... Розрухи на Волощині мають вже ціху майже виключно аграрну. Найліпший доказ лежить в тім, що знищено сотки сіл румунських боярів, а навіть найсвіжіші телеграми доносять, що в Повнах вибухнули заворушення в королівських добрах.“

„Румунські дневники закидують, що тенденційні вістки розповсюджує в австрійській, а особливо у віденській прасі безпосередно труст Фішерів. Посередником в сій маніпуляції має бути б. посол з Черновець до віденського парламенту др. Штраухер, який є... зятем Фішера, голови найбільшого пахтярского трусту в Румунії. Взагалі мають бути незбиті докази, що хлопці не звертають ся против жидів взагалі, лише о стілько, де они в пахтярами і визискувачами першого степеня. І так в громаді Ольтенешті в окрузі Фолчю лучив ся характеристичний випадок, що громада збунгованих хлопів прийшла до лікаря др. Москвовіні-го, жида, якому завила: Панае докторе, не бійте ся нічого: ручимо за нашу особисту безпечність і в разі потреби зробимо для вас барикаду з власних тіл, але дайте нам добровільно вигнати з села жида коршмаря!“

Отже той антисемітизм, якого після тих слів в Slow-i polsk-im нема в Румунії, інсинує оно Русинам, обвиняючи їх, що они то дали єму початок там і небавом приймуть ся за него тут, в Галичині. Се вже хіба повне помішане поняття вшехпольскої редакції, з якого легко можуть витягнути льогічні висліди не тільки сионісти і соціалісти, але взагалі всякий нормально думайчий чоловік.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В п'ятницю: руско-кат.: Савина і Юл; римо-кат.: Кирила. — В суботу: руско-кат.: Алексія чол. Бож; римо-кат.: Квірина.

— Духовні реколекції священиків з львівскої аєпархії відбували ся через останні чотири дні під провідом протоігумена Ч. сводного з богатих Українців погрудє Тараса

Вас. В. о. Плято і да Філяса в духовній семінарії у Львові. Учасників було більше чим в попередних роках а число їх виносило по верх 80. При кінці реколекцій в середу о. Цегельский, парох Камінки стр., подякував о. протоігуменови Філясови за провід і зіррестував іменем вібраних священиків проти вшехпольских панастій на оробу Є. Ексц. Митрополита Шентяцкого та заявив, що духовенство буде вірно йти зі своїм пастиром і буде тішити ся всіма подвигами Ексцеленції Владики на поли церковнім і народнім.

— Загальні збори Кр. Тов. кред. урядників і священиків відбудуть ся в п'ятницю 29. с. м. в сілі „Сокола“ (дім „Дяєстра“) о 6. год. вечером.

— Руский урядозий язик завели у себе громади: Бориничі ухвалою з дня 16. с. м. одностайно і громада Дроговичі (пов. Бібрка) ухвалили з дня 24. с. м. одностайно. Староство в Бібрці і повітовий виділ повідомлено о ухвалі і долучено дословний відпис зававших ухвал; Книгиничі, Загіре, Васючич, Помонята, Заланів і Руда (пов. Рогатин), Урив, Підгородці, Коростів, Угерско, Лисятичі, Добрянні і Дуліби (пов. Стрий), Винники, Варляж Гільє, Уг. днів, Нисичі, Ниповичі, Тудорковичі і Пересія (пов. Сокаль), Рудно і Дмитре (пов. Львів), Саранчуки, Куряни, Рогачин і Мечищів (пов. Бережани), Вишенка, Годнів і Підліски (пов. Мостиска), Розлуч (пов. Турка), Магдалівка (пов. Скалат), Циків (пов. Перемішль), Майдан (пов. Станіславів), Мокротин (пов. Жовква), Сер-дня і Затурич (пов. Підгайці), Підгородище і Голгочі (пов. Бібрка), Перегінсько (пов. Долина; всіми рускими голосами проти кількох жидівських) і Завидче (пов. Броди). Доси донесено зі 123 громад про зміну польского урядового язика на руский.

— Про Таросове съвято в Станіславові пишуть нам: Дня 19. с. м. відбув ся в Станіславові торжественний концерт в 46. роковини ємерги незабутого Генія Руси-України Тараса Шевченка, устроений, як щорічно, заходом „Станіславівского Бояна“ і всіх місцевих руско-українських товариств, при співучасті артиста-скрипака п. О. Бережницького, пані Крушельницької, звісної декламаторки і повної оркестри 24. п. п. На велику програму сего концерту склалось вступне слово виголошене проф. Якимовским, продукції хору „Бояна“, декламації, гра на скрипці п. Бережницького, і дворазова продукція оркестри. Під артистичним зглядом концерт вповні вдав ся. Кульмінаційною т.чкою програми була безперечно гра п. Бережницького, якого публіка привітала довготрєвалыми оплесками до надатків. Хори „Бояна“ держались добре. Виконано мужеский хор Воробкевича: „Мінають дні“ і мішаний „Цигани“ Шумава, оба в супроводі фортепяна, а на закінченє новий твір Дениса Січиньского до слів Т. Шевченка: „Минули літа молоді“, мішаний хор в супроводі оркестри. Новість ся відзначаюча ся мелодійністю, ефективною здоровою гармонізацією, а передовсім дуже поправною і барвною інструментальною роботою, подобалась незвичайно слухачам. Шкода лишень, що війскова оркестра (завдяки байдужности в трактованю композицій нєнімецких авторів) не станула на висоті задачі, яку назначив їй автор в партитурі. Що пані Крушельницька своєю декламацією умів заповнити аудиторію, злишно хіба згадувати, так само і сольова гра оркестри (особливо „Kaisermarsch“ Вагнера) випала вдоволяючо. Супровід фортепяновий в концерті обняти зволила (в послідній хвилі) звісна тут знаменита п'яністка Ви. Голембійовска. — За то не дописала фінансова часть концерту. Місцева публіка явилась майже в комплеті. Але провінція (з малими виїмками) не дописала. — Учасник.

— Іменованє. Міністер просвіти іменував заступника релігії гр.-кат. обряду при гімназії в Ярославі, о. Омеляна Погорецкого, дійсним учителем релігії в тім заведеню.

— Політична крадіж. Руске Товариство педагогічне у Львові дістало минулого року від одного з богатих Українців погрудє Тараса

